Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2026/1141

26.5.2026

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2026/1141,

annettu 19 päivänä toukokuuta 2026,

pyynnöstä rekisteröidä eurooppalainen kansalaisaloite ”Luonnon oikeudet: kansalaisille välineitä ekosysteemien edustamiseen ja suojeluun” Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 mukaisesti

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissiolle toimitettiin 27 päivänä maaliskuuta 2026 eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Luonnon oikeudet: kansalaisille välineitä ekosysteemien edustamiseen ja suojeluun” rekisteröintipyyntö.

(2) Tämän kansalaisaloitteen tavoitteena on sen järjestäjien mukaan ”saada luonnon oikeudet tunnustettua EU:n säädöksellä, kuten direktiivillä tai asetuksella, ja tällä tavoin vahvistaa ekosysteemien suojelua”. Järjestäjien pyrkimyksenä on ”saada luonnon kohteleminen omaisuutena loppumaan siten, että ekosysteemit tunnustetaan eläviksi entiteeteiksi, jotka ovat itsessään arvokkaita ja joilla on perusoikeuksia”, mukaan lukien ”oikeus olemassaoloon, oikeus biokapasiteettien ja kiertokulkujen elvyttämiseen ja oikeus ennallistamiseen”. Järjestäjät katsovat, että myös ”ekosysteemeille olisi myönnettävä oikeushenkilöllisyys”. Kansalaisaloitteella pyritään lisäksi antamaan kansalaisille ja yhteisöille mahdollisuus toimia ekosysteemien ylläpitäjinä ja edustajina, jotta voidaan sekä ehkäistä haittoja että lisätä suojelua, ennallistamista ja uudistamista. Jotta nämä edustajat voivat puolustaa ekosysteemien oikeuksia, heillä olisi oltava asiavaltuus ja mahdollisuus oikeudellisiin lisätoimenpiteisiin Mar Menorin (Espanja) esimerkin mukaisesti. Aloitteen liitteessä on tarkempia tietoja aloitteen taustasta, kohteesta ja tavoitteista.

(3) Komissio katsoo, että se voisi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 192 artiklan 1 kohdan, luettuna yhdessä SEUT-sopimuksen 191 artiklan 1 kohdan kanssa, perusteella antaa ehdotuksen säädökseksi, jolla vahvistetaan ekosysteemien suojelua, mukaan lukien oikeus olemassaoloon, ekosysteemien biokapasiteetin ja elintärkeiden kiertojen elvyttämiseksi ja ennallistamiseksi. Tällaisella säädöksellä voitaisiin myös antaa ekosysteemeille oikeushenkilöllisyys sekä kansalaisille ja yhteisöille oikeus toimia niiden puolesta.

(4) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, ettei mikään aloitteen osista selvästi ylitä komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamista varten.

(5) Tämä päätelmä ei vaikuta arvioon siitä, täyttyvätkö tässä tapauksessa konkreettiset aineelliset edellytykset, joiden perusteella komissio voi toimia, mukaan lukien suhteellisuusperiaatteen ja toissijaisuusperiaatteen noudattaminen ja perusoikeuksien mukaisuus.

(6) Järjestäjäryhmä on antanut riittävän näytön siitä, että asetuksen (EU) 2019/788 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, ja nimennyt yhteyshenkilöt kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

(7) Kansalaisaloite ei ole selvästi oikeuden väärinkäyttöä, aiheeton tai tehty haitantekotarkoituksessa, eikä se ole myöskään selvästi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa esitettyjen unionin arvojen eikä Euroopan unionin perusoikeuskirjaan kirjattujen oikeuksien vastainen.

(8) Aloite ”Luonnon oikeudet: kansalaisille välineitä ekosysteemien edustamiseen ja suojeluun” olisi näistä syistä rekisteröitävä.

([1]) EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(9) Se, että asetuksen (EU) 2019/788 6 artiklan 3 kohdan mukaiset rekisteröintiedellytykset täyttyvät, ei merkitse sitä, että komissio vahvistaisi millään tavoin aloitteen sisällön paikkansapitävyyden, joka on aloitteen järjestäjäryhmän yksinomaisella vastuulla. Aloitteen sisältö edustaa vain järjestäjäryhmän näkemyksiä, eikä sen voida missään tapauksessa katsoa edustavan komission näkemyksiä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Rekisteröidään eurooppalainen kansalaisaloite ”Luonnon oikeudet: kansalaisille välineitä ekosysteemien edustamiseen ja suojeluun”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kansalaisaloitteen ”Luonnon oikeudet: kansalaisille välineitä ekosysteemien edustamiseen ja suojeluun” järjestäjäryhmälle, jota edustavat ja jonka yhteyshenkilöinä toimivat Emmanuel SCHLICHTER ja Marine YZQUIERDO.

Tehty Strasbourgissa 19 päivänä toukokuuta 2026.

Komission puolesta
Maroš ŠEFČOVIČ
Komission jäsen